

Tlačová správa

ECA/14/41

Na priame uverejnenie

Luxemburg 23. septembra 2014

Podpora EÚ po zemetrasení na Haiti v roku 2010 bola dobre navrhnutá, ale účinnosť vykonávania nebola dostatočná – hovoria audítori EÚ

Zo správy, ktorú dnes uverejnil Európsky dvor audítorov (EDA), vyplýva, že podpora EÚ na obnovu na Haiti po zemetrasení v roku 2010 bola celkovo dobre navrhnutá, riešili sa ňou hlavné potreby krajiny. Programy však neboli realizované dostatočne účinne a prepojenie medzi pomocou, obnovou a rozvojom bolo nedostatočné.

Hans Gustaf Wessberg, člen EDA zodpovedný za túto správu, uviedol nasledovné: „V úsilí podporiť obnovu a zabezpečiť rýchlu pomoc Európska komisia a ostatní darcovia boli konfrontovaní s náročnými výzvami, keď museli riadiť svoju pomoc so slabými vnútroštátnymi orgánmi takým spôsobom, aby podporili vlastníctvo a pomohli zostaviť náležité funkčnú vládu. Komisia určila a riešila prioritné potreby obnovy a prijala dobrú stratégiu spolupráce a rozdelenie úloh s ostatnými hlavnými darcami bolo primerané. Taktiež pokračovala vo svojej podpore dlhodobého spoločensko-ekonomického rozvoja krajiny. Avšak mohla a mala zabezpečiť, aby bola podpora EÚ vykonávaná na mieste účinnejšie.“

Audítori EÚ zistili, že 10 z 13 programov, ktoré boli preskúvané, dosiahlo alebo by pravdepodobne dosiahlo svoje plánované výstupy, hoci **takmer všetky mali oneskorenie**. Tri programy **dosiahli obmedzený pokrok**, vrátane programu podpory všeobecného rozpočtu z 10. Európskeho rozvojového fondu. Hoci si Komisia uvedomovala zložitý kontext, neriadila dostatočne niektoré významné riziká z hľadiska realizácie a dosiahnutia cieľov jej programov. Programy boli monitorované na základe primeraného rámca, ale Komisia a Európska služba pre vonkajšiu činnosť neprijali včas kroky na posilnenie zdrojov delegácie EÚ na Haiti, ktorá mala nedostatočnú kapacitu na vykonanie kontrol na mieste. To by bolo obzvlášť užitočné v rýchlo sa vyvíjajúcej situácii.

Haiti je jedným z najnestabilnejších štátov sveta a zemetrasenie, ktoré zasiahlo túto krajinu 12. januára 2010, situáciu dramaticky zhoršilo. V marci 2010 55 darcov prisľúbilo 5,37 mld. USD na obnovu a rozvoj v období rokov 2010 – 2012 a ďalších 2,96 mld. EUR od roku 2013. EÚ bola jedným z hlavných darcov – jej jediný prisľúb dosiahol výšku 1,23 mld. EUR.

Cieľom tejto tlačovej správy je zhrnúť hlavné body osobitnej správy prijatej Európskym dvorom audítorov.

Úplné znenie správy je k dispozícii na internetovej stránke www.eca.europa.eu.

ECA Press

Damijan Fišer - pracovník tlačového oddelenia

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

Tel.: (+352) 4398 45410 Mobil: (+352) 621 55 22 24

E-mail: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA YouTube: EUAuditorsECA eca.europa.eu

Poznámky pre vydavateľov:

Osobitné správy Európskeho dvora audítorov (EDA) sa uverejňujú v priebehu roka a prezentujú zistenia vybraných auditov osobitných rozpočtových oblastí EÚ alebo tematických oblastí riadenia.

V tejto osobitnej správe (č. 13/2014) s názvom „**Podpora EÚ na obnovu po zemetrasení na Haiti**“ sa preskúmalo, či podpora EÚ na obnovu krajiny po zemetrasení bola dobre navrhnutá a zrealizovaná a či Komisia náležite prepojila poskytnutie pomoci s úsilím o obnovu a rozvojovou pomocou.

V čase, keď sa Haiti stále len zotavovalo z víchríc z roku 2008, zemetrasenie so silou 7,0 na Richtrovej stupnici, ktoré zasiahlo hlavné mesto a okolie 12. januára 2010, si vyžiadalo vysoký počet ľudských životov a spôsobilo rozsiahle škody. Približne 230 000 ľudí bolo zabitých a 300 000 zranených, približne 1,3 milióna ľudí stratilo domov v Port-au-Prince a viac než 500 000 ľudí opustilo túto katastrofou postihnutú oblasť a hľadalo úkryt v ostatnej časti krajiny. Zlé sanitárne podmienky, ktoré sa dramaticky zhoršili po zemetrasení, umožnili prepuknutie epidémie cholery. Hlavné potreby na obnovu sa týkali ubytovania a obnovy miest, vody, sanitácie a hygieny, zdravia, bezpečnosti potravín a vzdelávania. Napriek obrovskej finančnej pomoci a veľkému medzinárodnému úsiliu o pomoc približne 210 000 ľudí stále žilo v stanových táboroch koncom roka 2013.

Audítori EÚ zistili, že napriek snahe Komisie pomoc, obnova a rozvoj neboli dostatočne prepojené. Komisia použila rad doplnkových nástrojov pružne a navrhla individuálne programy obnovy s cieľom zabezpečiť prepojenie medzi pomocou, obnovou a rozvojom. ECHO a EuropeAid však nemali jasnú spoločnú stratégiu krajiny, aby optimalizovali synergie a zosúladili plynulý prechod medzi svojimi činnosťami. Slabá štátna správa a nedostatočné odhodlanie vlády k reforme boli značnými výzvami pre účinnú obnovu a vytvorenie podmienok pre udržateľný rozvoj.

Audítori EÚ vyjadrujú nasledujúce odporúčania na zlepšenie účinnosti operácií Komisie v kontexte situácie po katastrofe alebo nestabilnej situácie:

- Komisia by mala na začiatku programov a v prípade potreby v priebehu ich realizácie posudzovať pravdepodobnosť a potenciálny dosah hlavných rizík na dosiahnutie cieľov programov a prijať opatrenia na zabránenie alebo zmiernenie týchto rizík;
- EuropeAid a ECHO by mali prijať spoločnú stratégiu týkajúcu sa prepojenia pomoci, obnovy a rozvoja s cieľom zabezpečiť účinnú synergiu medzi ich príslušnými činnosťami;
- pri schvaľovaní rozpočtovej podpory by Komisia mala v spolupráci s ostatnými darcami:
 - a) poskytovať primeranú podporu na budovanie kapacít a zamerať sa na hlavné funkcie SVF, vrátane povinnosti zodpovedať sa a protikorupčných mechanizmov;
 - b) podporovať včasné vypracovanie primeraného programu reformy SVF;
 - c) v prípade potreby stanoviť krátkodobé opatrenia, aby sa zamedzilo plytvaniu, úniku a neefektívnosti finančných prostriedkov EÚ.
- v prípadoch prírodných katastrof alebo iných podobných udalostí, a najmä takých, ktoré ovplyvňujú fungovanie delegácie EÚ, by Komisia a ESVČ mali vypracovať postupy kontinuity činnosti vrátane ustanovení o presune núdzových pracovníkov.